

Vīzu režīms

Publicēts: 25.06.2020.

Vienotā jeb Šengenas vīza

Vienotā jeb Šengenas vīza ir vīza, ar kuru ārzemnieks vīzā atļauto laiku var uzturēties Latvijā un pārējās Šengenas valstīs - Austrijā, Beļģijā, Čehijā, Dānijā, Francijā, Grieķijā, Igaunijā, Islandē, Itālijā, Lietuvā, Luksemburgā, Maltā, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Portugālē, Slovākijā, Slovēnijā, Somijā, Spānijā, Ungārijā, Vācijā, Zviedrijā, Šveicē un Lihtenšteinā. Vienotajai vīzai ir divas kategorijas - A un C - atkarībā no ieceļošanas mērķa:

A kategorija - Lidostas tranzītvīza

Šī vīza var tikt izsniegta, lai uzturētos Šengenas valsts lidostas starptautiskajā tranzīta zonā. Tā ir lidostas tranzītvīza, kas ir nepieciešama atsevišķu valstu pilsoņiem, kuriem Šengenas valsts lidostā ir jāpārsēžas no vienas lidmašīnas uz citu vai kuru lidmašīna nolaižas Šengenas valsts lidostā pa ceļam no vienas ne-Šengenas valsts uz citu ne-Šengenas valsti.

Vispārējā kārtībā lidostas tranzītvīzas, kas atļauj atrasties starptautiskajā tranzīta zonā, ir jāpieprasa Afganistānas, Bangladešas, Kongo Demokrātiskās Republikas, Eritrejas, Etiopijas, Ganas, Irānas, Irākas, Nigērijas, Pakistānas, Somālijas un Šrilankas pilsoņiem vai ārzemniekiem, kuri ceļo ar nosaukto valstu izdotajiem ceļošanas dokumentiem. Tomēr pastāv arī vairāki izņēmuma gadījumi, kad lidostas tranzītvīza šo valstu pilsoņiem nav vajadzīga. Par konkrēto gadījumu jākonsultējas pie pārstāvniecības konsulārās amatpersonas.

C kategorija - Īstermiņa vīza

Šī vīza tiek izsniegta īstermiņa vizītei Šengenas valstīs vai tranzītam caur Šengenas teritoriju. Tā ir īstermiņa vīza, kura atkarībā no ārzemnieka brauciena mērķa var tikt izsniegta vienai, divām vai vairākām ieceļošanas reizēm.

Vīzas derīguma termiņš nepārsniedz 5 gadus. Ieceļošanas reize ir reize, kad tiek šķērsota Šengenas robeža starp Šengenas valsti un ne-Šengenas valsti. Maksimālais laiks, ko ārzemnieks ar šādu vīzu var uzturēties Šengenas valstīs, ir 90 dienas 180 dienu laika posmā. Par pirmo ieceļošanas dienu Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā uzskata dienu, kad persona pirmo reizi ieceļoja pēdējo 180 dienu laikposmā (šo 180 dienu periodu ir jārēķina, veicot atpakaļvirziena kalkulāciju no pārbaudes veikšanas dienas).

Vienreizēju un divreizēju vīzu derīguma termiņš ietver arī papildtermiņu - 15 dienas, kas neskar vīzā noteikto uzturēšanās laiku. Tas nozīmē, ka vīzas termiņam, kādu ārzemnieks ir norādījis vīzas pieteikumā, izsniedzot vienreizēju vai divreizēju vīzu, tiek pieskaitītas 15 dienas. Līdz ar to ārzemnieks Šengenas valstu teritorijā var ieceļot un izceļot no tās visa vīzā norādītā derīguma termiņa laikā, taču uzturēties tik ilgi, cik norādīts vīzas ielīmes sadaļā "Uzturēšanās ilgums".

Tranzīta gadījumā atļautais uzturēšanās ilgums tiek noteikts atbilstoši laikam, kāds nepieciešams, lai šķērsotu šo valsti tranzītā. Lai saņemtu vīzu tranzītam, ceļošanas dokumentā jābūt galamērķa valsts vīzai, ja tāda ir nepieciešama.

D kategorija - Ilgtermiņa vīza

Ārzemniekam, kuram Latvijā ir nepieciešams uzturēties ilgāk nekā 90 dienas 180 dienu laika posmā, atkarībā no apstākļiem jāpieprasa ilgtermiņa vīza (vai uzturēšanās atļauja). 2010.gada 5.aprīlī ir stājies spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, saskaņā ar kuru ārzemnieks, kuram ir derīga kādas Šengenas valsts izsniegta ilgtermiņa vīza, var ieceļot un uzturēties citu Šengenas valstu teritorijā līdz 90 dienām 180 dienu laika posmā.

Vīza ar ierobežoto teritoriālo derīgumu (C (ITD) kategorija)

Ja ārzemniekam nepieciešams ieceļot kādā Šengenas valstī, taču pastāv apstākļi, kas liedz izsniegt Šengenas vīzu, kas būtu derīga visās Šengenas valstīs, viņam var piešķirt vīzu ar ierobežotu teritoriālu derīgumu. Tas nozīmē, ka vīza ir derīga, lai ieceļotu, nevis visās Šengenas valstīs, bet tikai tajā(s), kas norādīta(s) vīzā. Ja vīzā ir norādīts, ka vīza ir derīga tikai Latvijā, tad citās Šengenas valstīs ar to ieceļot nevar.

Vīzas ar ierobežotu teritoriālu derīgumu var izsniegt gan tranzītam, gan īslaicīgai vizītei Šengenas valstī, kas nepārsniedz 90 dienas 180 dienu laika posmā.

Atbildīgās valsts noteikšana

Lai saņemtu Šengenas vīzu, ārzemniekam ir jāvērsas atbildīgās valsts pārstāvniecībā. "Atbildīgā valsts" ir valsts, kura ir atbildīga par lēmuma pieņemšanu attiecībā uz vīzas pieteikumu un kuras teritorijā atrodas vienīgais apmeklējuma mērķis.

Ja apmeklējumam ir vairāk kā viens ceļojuma mērķis, tad par atbildīgo valsti nosaka to, kuras teritorijā atrodas galvenais apmeklējuma mērķis (ņemot vērā uzturēšanās ilgumu vai nolūku).

Bet ja galveno mērķi nevar noteikt, tad par atbildīgo valsti uzskata pirmo valsti, kuras ārējo robežu ir plānojis šķērsot ārzemnieks, lai ieceļotu Šengenas telpā. Ja ieceļošanas mērķis ir tranzīts un tranzīts notiks tikai caur vienu dalībvalsti, tad atbildīgā valsts ir attiecīgā dalībvalsts. Ja tranzīts notiks caur vairākām dalībvalstīm, atbildīgā ir tā dalībvalsts, kuras ārējo robežu ārzemnieks ir plānojis šķērsot, lai sāktu tranzītu.

Ja ārzemniekam nepieciešama lidostas tranzītvīza, to izsniedz tās dalībvalsts, kuras teritorijā atrodas tranzīta lidosta, pārstāvniecība. Ja tranzīts notiks caur divām vai vairākām dalībvalstīm, atbildīgā valsts ir tā dalībvalsts, kuras ārējo robežu ir plānojis šķērsot ārzemnieks, lai ieceļotu Šengenas telpā.

Konsulārā teritoriālā kompetence:

Lai saņemtu vīzu, ārzemniekam ir jāvērsas tajā atbildīgās Šengenas dalībvalsts pārstāvniecībā, kuras jurisdikcijā (konsulārajā apgabalā) atrodas ārzemnieka likumīgā dzīvesvieta.

Ja ārzemnieks attiecīgās pārstāvniecības jurisdikcijā (konsulārajā apgabalā) atrodas likumīgi, bet ne pastāvīgi, un var pamatot, kādēļ vīzas pieteikumu iesniedz šajā vēstniecībā, vīzas pieteikumu var pieņemt, ja ārzemnieka argumenti ir pamatoti.

Ja ārzemnieka, kura ieceļošanas mērķis ir Latvija, likumīgajā dzīvesvietā vai vietā, kur tas uzturas likumīgi, bet ne pastāvīgi, nav Latvijas pārstāvniecības vai Latviju pārstāvošas citas Šengenas valsts pārstāvniecības, ārzemniekam jāvērsas tuvākajā Latvijas pārstāvniecībā ārpus Šengenas telpas.

Vīzu saņemšana

Kur iespējams saņemt vīzu?

Vīzu pirms iebraukšanas Latvijā nepieciešams saņemt [Latvijas pārstāvniecībā ārvalstī](#), kas ir kompetenta izskatīt vīzas pieteikumu. Ministru kabineta 2010.gada 3.augusta noteikumos Nr. 725 "[Noteikumi par Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību teritoriālo kompetenci vīzu pieprasīšanai](#)" ir noteikta Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību ārvalstīs teritoriālā kompetence vīzu pieprasīšanai. Šengenas vīzas ceļošanai uz Latviju izsniedz arī [citu Šengenas līguma dalībvalstu pārstāvniecības](#), ar kurām ir noslēgtas speciālas vienošanās par pārstāvību.

Tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos vīzu var pieprasīt Latvijas Republikas [valsts robežkontroles punktos](#).

Vīzas uzturēšanās termiņu Latvijā ārzemnieki var pagarināt tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos, iesniedzot dokumentus Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (www.pmlp.gov.lv).

Kādos gadījumos vīzu var pieprasīt Latvijas Republikas [valsts robežkontroles punktos](#)?

Vīzas izsniegšanas kārtību nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 810/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Kopienas [Vīzu kodeksu](#) (turpmāk - Vīzu kodekss).

Atbilstoši [Vīzu kodeksa](#) 35.panta 1.punkta prasībām robežšķērsošanas vietās vīzas izsniedz izņēmuma kārtā, ja:

a) pieteikuma iesniedzējs atbilst Šengenas Robežu kodeksa 6. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunktā iekļautajiem nosacījumiem;

b) pieteikuma iesniedzējs nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš (t.i., [Latvijas pārstāvniecībā ārvalstī](#)) un pēc pieprasījuma iesniedz apliecinošos dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļot (izņēmums: Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, uz kuriem ir attiecināmas direktīvas 2004/38/EK prasības - sk. zemāk); un

c) pieteikuma iesniedzēja atgriešanās savā izcelsmes vai dzīvesvietas valstī tiek vērtēta kā garantēta.

Šengenas Robežu kodeksa 6. panta 1. punkta a), c), d) un e) apakšpunkta prasības:

a) personai ir derīgs ceļošanas dokuments, kas dod tiesības to turētājam šķērsot robežu un kas atbilst šādiem kritērijiem:

i) tas ir derīgs vēl vismaz trīs mēnešus pēc datuma, kurā paredzēts izceļot no dalībvalstu teritorijas. Pamatotā ārkārtas gadījumā no šādas prasības var atteikties;

ii) tas ir izdots pēdējo desmit gadu laikā;

c) persona var pamatot iecerētās uzturēšanās mērķi un apstākļus, kā arī personai ir pietiekami iztikas līdzekļi, lai uzturētos Šengenas telpā un atgrieztos izcelsmes valstī;

d) personai neviena no Šengenas līguma dalībvalstīm nav aizliegusi ieceļot Šengenas telpā;

e) neviena no Šengenas līguma dalībvalstīm personu neuzskata par apdraudējumu savai politikai, iekšējai drošībai, sabiedrības veselībai vai starptautiskām attiecībām un Šengenas līguma dalībvalstu nacionālajās datu bāzēs nav informācijas, ka šo iemeslu dēļ ārzemniekam jāatsaka ieceļošana savā valstī.

Valsts robežsardzes amatpersonas vīzas (vienreizējās vienotās vīzas un vīzas ar ierobežotu teritoriālo derīgumu) izsniedz Ministru kabineta noteikumu kabineta 2011.gada 30.augusta noteikumu Nr.676 "[Vīzu noteikumi](#)" 1.pielikumā minētajās robežšķērsošanas vietās.

Nodeva par vīzas pieteikuma izskatīšanu

Šengenas vīzas pieprasīšana	Summa
vienotā īstermiņa vīza (C kategorija)vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu (C kategorija)	60 EUR
Šengenas vīzas pieprasīšana (samazināta valsts nodeva)	

• bērniem no sešu gadu vecuma, kas ir jaunāki par 12 gadiem; • lai sekmētu kultūras, ārpolitikas un attīstības politikas interešu īstenošanu vai veicinātu citu sabiedrības interesēm svarīgu jomu attīstību. To piemēro atsevišķos gadījumos, pamatojoties uz Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka, Valsts robežsardzes priekšnieka, Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta direktora vai viņu pilnvarotas amatpersonas lēmumu.	35 EUR
Šengenas vīzas pieprasīšana Moldovas, Albānijas, Bosnijas un Hercegovinas, bij. Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas, Melnkalnes, Serbijas un Gruzijas pilsoņiem	
• vienotā īstermiņa vīza (C kategorija) • vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu (C kategorija)	35 EUR
Šengenas vīzas pieprasīšana steidzamības kārtībā Krievijas Federācijas un Ukrainas pilsoņiem	
• vienotā īstermiņa vīza (C kategorija) • vīza ar ierobežotu teritoriālo derīgumu (C kategorija)	70 EUR

Saskaņā ar [Vīzu kodeksa](#) 16.panta 4.punkta prasībām vīzas nodevu atceļ pieteikuma iesniedzējiem, kas pieder kādai no šīm kategorijām:

- bērni līdz 6 gadu vecumam;
- skolēni, studenti, pēcdiplomu studiju studenti un tos pavadoši pasniedzēji, kas dodas ceļojumā studiju vai izglītojošu mācību braucienā;
- pētnieki no trešajām valstīm, kuri zinātniskās pētniecības nolūkā pārvietojas Kopienā kā noteikts EP un Padomes lēmumā 2005/761/EK, lai atvieglinātu dalībvalstu vienotu īstermiņa vīzu izsniegšanu trešo valstu pētniekiem, kuri zinātniskās pētniecības nolūkā pārvietojas Kopienā;
- bezpeļņas organizāciju pārstāvji, jaunāki par 25 gadiem, kas piedalās semināros, konferencēs, sporta, kultūras vai izglītības pasākumos, kurus organizējušas bezpeļņas organizācijas.

[Vīzu kodeksa](#) 16.panta 6.punkts paredz, ka atsevišķos gadījumos iekasējamo vīzas nodevu var atcelt vai samazināt, ja tas palīdz veicināt kultūras vai sporta intereses, kā arī intereses ārpolitikas un attīstības politikas jomā, kā arī citās svarīgu sabiedrības interešu jomās vai humānu iemeslu dēļ (atsevišķos individuālos gadījumos saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 1.oktobra noteikumu Nr. 1034 „[Noteikumi par valsts nodevu par vīzas, uzturēšanās atļaujas vai Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa Latvijas Republikā pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem](#)” 10.punkta prasībām).

Vīzas pieprasīšanai nepieciešamie dokumenti:

- pase vai cits ceļošanas dokuments, kura derīguma termiņš ir par trīs mēnešiem garāks nekā pieprasītās vīzas termiņš, kurā ir brīvas vismaz divas vīzām paredzētas lappuses un kas izdots pēdējos 10 gados
- vīzas pieteikuma veidlapa, kuru vīzas pieteicējs ir aizpildījis un pašrocīgi parakstījis
- 1 krāsaina fotogrāfija (35 mm X 45 mm);
- visā Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā derīga veselības apdrošināšanas polise par periodu, kuru ārzemnieks gatavojas pavadīt

Šengenas valstīs;

- samaksa vai apliecinājums par samaksu par vīzas pieteikuma izskatīšanu;
- pamatojuma dokumenti, kas apliecina ieceļošanas mērķi un nosacījumus.

Pamatojuma dokumenti, kas apliecina ieceļošanas mērķi un nosacījumus:

- Ieceļošanas mērķi (piemēram, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes apstiprināts ielūgums);
- Transporta līdzekļa izmantošanu un atgriešanos savā mītnes zemē (piemēram biļetes/biļešu rezervācija turp un atpakaļceļam);
- Iztikas līdzekļu pietiekamību, lai uzturētos visās Šengenas valstīs, kuras ārzemnieks plāno apmeklēt un lai atgrieztos mītnes zemē (piemēram, izraksts no bankas konta par naudas pārskaitījumiem pēdējo mēnešu laikā);
- Apmēšanās vietas esamību Latvijā (piemēram, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes apstiprināts ielūgums, ja uzaicinātais ārzemnieks dzīvos pie ielūdzēja, vai viesnīcas rezervācija);
- Saikni ar mītnes zemi (piemēram, izziņa no darba vietas, mācību iestādes, dokumenti par iegūto izglītību/profesiju).

Vīzu izsniegšana Eiropas Savienības pilsoņu ģimenes locekļiem [valsts robežkontroles punktos](#)

Ja Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes loceklis ir valstspiederīgais kādai no *Padomes regulā (EK) Nr. 539/2001 (2001. gada 15. marts)*, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas uzskaitītajām valstīm un viņam nav derīgas kādas Šengenas līguma dalībvalsts uzturēšanās atļaujas vai ilgtermiņa vīzas, tad ieceļošanai Latvijā viņam ir nepieciešama īstermiņa "C" kategorijas vīza.

Vīzas robežšķērsošanas vietās var saņemt tikai tie Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, uz kuriem ir attiecināmas direktīvas 2004/38/EK prasības.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) [par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā](#), ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68.

1. Direktīvas 2004/38/EK prasības ir piemērojamas (uz kā rezultātā Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes loceklim ir tiesības iesniegt dokumentus vīzas pieprasīšanai robežkontroles punktā), ja apstipriņoši tiek atbildēs uz šādiem jautājumiem:

- Vai vīzas pieprasītājs ir ES pilsoņa ģimenes loceklis direktīvas izpratnē (Direktīvas 2004/38/EK 2.panta 2.punkts)?
- Vai direktīva 2004/38/EK attiecas uz pašu ES pilsoni?
- Vai vīzas pieprasītājs pavada ES pilsoni vai pievienojas viņam galamērķa dalībvalstī?

2. Direktīvas 2004/38/EK noteikumi ir attiecināmi uz:

- Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri ceļo uz kādu no dalībvalstīm, kas nav viņu pilsonības dalībvalsts, vai tajā uzturas (Piem., Čehijas pilsonis uzturas Latvijā un ceļo uz Itāliju).
- Eiropas Savienības pilsoni, ja viņš īstermiņā apmeklē savas pilsonības dalībvalsti, kamēr pastāvīgi turpina uzturēties citā dalībvalstī,

vai ja viņš atgriežas savas pilsonības dalībvalstī pēc uzturēšanās citā dalībvalstī (Piem., Polijas pilsonis dzīvo Latvijā un ceļo uz Poliju).

3. Lai piemērotu Direktīva 2004/38/EK normas, ir nepieciešams arī konstatēt, ka ES pilsona ģimenes loceklis:

- pavada ES pilsoni (ceļo kopā ar viņu) uz galamērķa dalībvalstī (Piem., Latvijas pilsonis ar savu laulāto Baltkrievijas pilsoni dzīvo Lielbritānijā un dodas uz Latviju) vai
- pievienojas ES pilsonim galamērķa dalībvalstī (ceļo vēlāk).

Ja ģimenes loceklis ceļo viens un nepavada ES pilsoni vai nepievienojas viņam galamērķa dalībvalstī, tad šajā gadījumā direktīva nav piemērojama un vīza izsniedzama saskaņā ar vispārējiem noteikumiem.

<https://www.rs.gov.lv/lv/vizu-rezims>